

### III

#### FONDATION JEAN LARDINAEL.

##### A. — Testament du 5 mars 1490.

In nomine Domini. Amen.

Per hoc præsens publicum instrumentum cunctis pateat evidenter et sit notum, quod a nativitate ejusdem Domini millesimo quadringentesimo nonagesimo septimo, indictione decima quinta, die vigesima quinta mensis novembris, hora primarum vel quasi, pontificatus sanctissimi in Christo Patris et Domini nostri domini Alexandri, divina providentia papæ sexti anno suo quinto, in mei notarii publici, tamquam commissarii ad infrascripta rite deputati, testiumque subscriptorum ad hoc vocatorum specialiter et rogatorum presentia, propter hoc, personaliter constitus honorabilis vir dominus Franciscus Pacis presbyter ac cappellanus beneficiatus ecclesiæ collegiatæ beati Germani oppidi Thenensis, ut executor testamenti seu ultimæ voluntatis quondam honorabilis viri domini Joannis Lardinael, dum vixit præsbiteri, canonici et plebani venerabilis ecclesiæ collegiatæ beati Germani Thenensis, Leodiensis diœcesis, eoque nomine habens et tenens suis in manibus certum registrum seu prothocollum scriptum et notatum, ut asseruit, per quondam magistrum Libertum De Corthys, alias dictum Veden, dum vixit, notarium publicum, diversos contractus in se continens.

Atque ibidem idem dominus Franciscus dixit et exposuit qualiter pridem jam certo tempore effluxo prælibatus dominus Joannes de Lardinael coram præfato quondam magistro Liberto, tamquam notario publico, et certis testibus ad hoc vocatis, suum testamentum seu suam extremam et ultimam voluntatem fecit, disposuit et ordinavit.

Quodque idem quondam magister Libertus hujusmodi ordinationem testamentariam seu ultimam voluntatem in præfacto suo prothocollo, sua propria manu pro-



thocollavit<sup>1</sup>, scripsit et notavit, licet idem notarius morte præventus desuper publicum instrumentum minime confecerit, ne igitur tam piis locis, quam aliis legatariis, heredibus et successoribus præacti quondam domini Joannis et in his interesse habentibus, in posterum forsân præmissorum occasione præjudicium aliquot generetur, me notarium publicum, tamquam commissarium in ea parte per venerabilem virum dominum officialem Leodiensem, ad hoc debite deputatum virtute hujusmodi commissionis, cujus principium et finis inferius hic copiantur, debita cum instantia requisivit quatenus de et ex prothocollo hujusmodi testamenti seu ultimæ voluntatis dicti quondam domini Joannis mihi per præfatum quondam magistrum Libertum, tamquam notarium publicum, scriptum et notatum, transumptum seu instrumentum publicum conficere desuperque recepta prius informatione debita, juxta tenorem commissionis instrumentum in formam publicam redigerem. Unde ego commissarius infrascriptus volens ut decet, mandatis et commissionibus dicti domini mei officialis Leodiensis possetenus ut obedientiæ filius per omnia obedire, hujusmodi prothocollum de verbo ad verbum fideliter copiavi, transcripsi et in hanc publicam formam redigi, recepta tamen prius plena informatione super manu et scriptura dicti Liberti quondam notarii per testis infra nominandis, hujusmodi sub tenore :

In nomine Domini. Amen.

Per hoc præsens publicum instrumentum cunctis pateat evidenter, quod anno a nativitate ejusdem Domini millesimo quadringentesimo nonagesimo, mensis martii die quinta, hora prima aut circiter post meridiem, indictione octava, pontificatus sanctissimi in Christo patris et domini nostri domini Innocentii, divina Providentia hujus nominis papæ octavi anno suo 6°, in mei notarii publici testiumque infrascriptorum ad infrascripta testificantis vocatorum specialiter et rogatorum præsentia propter hoc personaliter constitutus honestus et discretus vir dominus Joannes Lardinael, canonicus atque curatus perpetuus ecclesiæ Sancti Germani oppidi Thennensis, Leodiensis Diocesis, sanus mente, claro vicens intellectu et volens inopinatæ mortis eventum dispositione testamentaria prævenire, testamentum suum seu ipsius ultimæ voluntatis, quod, seu quam valere voluit, revocatis omnibus et singulis ordinationibus prius factis et annullatis, in hunc qui sequitur modum, condidit, atque ordinavit suum testamentum; facta igitur recommendatione animæ suæ Deo omnipotenti inprimis; per ipsum vage et minus juste acquisitis fabricæ ecclesiæ Sancti Lamberti Leodiensis legavit viginti stuferos semel solvandos; suamque sepulturam in conventu carmelitarum elegit ut scilicet sepeliatur in angulo chori majoris, in sinistra parte, juxta fratrem suum Johannem, prædicti conventus seu ordinis dum

<sup>1</sup> *Prothocollare*, donner une forme authentique à un acte.



vixit fratrem professum, de qua sepeliendi aut sepulturæ licentia prædictus testator penes se quosdam docuit litteras. Volens cum hoc prædictus testator quodquam cito de hoc sæculo migraverit, debeant immediate distribui pauperibus sex modii bladi. Voluit etiam prædictus testator quod exequiæ suæ debent fieri in ecclesia collegiata Sancti Germani, ita quod omnes presbyteri in eadem ecclesia celebrantes, tam intranei quam extranei, in die exequiarum suarum omnes et singuli recipiant sex placeas leves, et venientes in commendationem supra sepulcrum suum singulis officiis videlicet, in vigiliis et in missa singuli recipient dimidium stuferum. Voluit in super prænarratus testator quod etiam celebrantes altera die sequenti post obitum suum, tam intranei quam extranei celebrantes in conventu carmelitarum singuli recipient sex placeas, legentes scilicet missam de requiem.

Item pro anniversario suo in ecclesia Sancti Germani legavit prædictus testator hereditarie et perpetue singulis annis ipso die anniversariorum suorum pro suis anniversariis unam partem seu petiam terræ arabilis, situatam supra prata vulgariter dicta Lumboy, in superiore parte molendini de Lysmeel, continentem sedecim aut octodecim virgatas magnas, quæ obligantur in annuo censu domino de Heylissem in Pessyn, quos vel quam pro nunc tenet Joannes Gilbaert, cujus petiæ terræ arabilis bladæ exinde venientes debent singulis annis pinsi in panibus et ipso die anniversarium suorum distribui in vigiliis et in missa, more solito, singulis de gremio capituli existentibus. Ita tamen quod præter panes, communis distributionis debet sacerdos cantans missam in summo altari, pro anima sua, in die anniversarii sui una cum diacono et subdiacono in eadem missa servientibus, singuli pro labore officiorum suorum recipere debent unum panem ex præscriptis bladis ac panibus sic legatis. Canonicis, vero, confratribus suis, secundum statuta canonicorum, ipso die anniversarii sui legavit dimidium modium bladi quod debet sumi ad et supra bona ipsius studentis inferius legata et notata. Quibus etiam legavit unum missale ut orent pro anima sua. Fratribus insuper minoribus in Thenis, ipso die anniversarii sui, legavit unum sextarium bladi cum dimidio hæreditarie in Lysmeel ad et supra domum et hortum Joannis Goeden quæ emit prædictus testator ergo relictam Joannis Halleer quæ etiam recepit et levavit prædictus testator ultra spatium triginta annorum a carmelitis; vero pro suo anniversario celebrantibus, legavit singulis annis, pro anima sua parentumque suorum patris ac matris atque Joannis Dasaym, duo sextaria bladorum hereditarie ad et super domum suæ habitationis situatam retro capellam Sanctæ Barbaræ virginis. Insuper ordinavit prædictus testator duas missas perpetuas in ecclesia carmelitarum in Thenis, quarum una de requiem celebrabitur singulis feriis secundis in hebdomada perpetuis temporibus, cum collecta Deus misericordiæ, cujus non est numerus, etc, et in commendationem animarum supra sepulchrum post missam, pro anima sua atque fratris suis,



in qua fiet oratio pro eo et parentibus suis atque ejusdem benefactoribus. Altera vero missa erit de Sancta Cruce, et celebrabitur in septimana singulis feriis sextis. Quæ quidem missæ debent celebrari in novo altari in ecclesia carmelitarum, prope capellam beatæ Mariæ fundatam. Pro quarum quidem missarum celebratione, prædictus testator, ut in prædicto altari celebrentur, detinet penes se litteras licentiæ a domino provinciali et conventui eidem concessas, pro quibus missis celebrandis et edificatione sacristiæ ipse idem testator solvit prædicto conventui centum florenos Rhenenses semel, ratione quorum conventus cum suo superiori acceptarunt onus prædictarum missarum, atque promiserunt prædictas missas tempore suo ordinato celebrare. De quibus etiam missis sunt litteræ sigillatæ de super confectæ, quæ in cista ipsius conventus continentur. Quarum quidem missarum inceptio prima de requiem fuit anno octuagesimo septimo. Alia vero debet inchoare immediate mortuo testatore.

Item. Ut missæ præscriptæ debite persolvantur et fiant, pro celebratione illarum missarum legavit adhuc conventui carmelitarum viginti quatuor Rhenenses semel solvendos, quos Joannes Lardinael tenetur solvere conventui prædicto, ut patet inferius in clausula de legato ejusdem Joannis Lardinael. Legavit insuper conventui prædicto, ex suis creditis atque iisque eidem domino Joanni debentur, quæ obligantur solvere eidem domino Joanni Matheus Socerders et ejus uxor, atque mater sua triginta tres Rhenenses vel circiter, de quibus dictus dominus Joannes testator conventui consulit litteras aut instrumentum. Post quarum quidem cujuslibet traditionem conventus cum priore novam a debitoribus recepit obligationem et debitorum recognitionem ut conventui solvantur, tamquam principali, tali tum conditione annexa quod scilicet decem Rhenenses ex nominatis debent applicari structuræ unius altaris ad honorem Sancti Alberti, in ecclesia carmelitorum construendi aut edificandi. Residui vero floreni Rhenenses reservabuntur usui, atque utilitati fabricæ ecclesiæ prædictæ conventus machinando aut construendo.

Item. Legavit adhuc testator conventui fratrum de Monte Carmeli, in Thenis, unum cochlear argenteum, unam tassam argenteam ad usum fratrum infirmorum, in eodem conventu languentium atque degentium, ita quod talia non debent posse vendi, aut aliquo modo alienari.

Item. Legavit adhuc conventui prædicto, lectum suum meliorem, unum par lintheaminum et unum scrinellum oblongum, quod actu possident. Investito de Lysmeel, pro suo suorumque parentum anniversario atque Joannis Dasya, legavit sextarium bladum dimidio. Fabricæ vero ejusdem ecclesiæ de Lysmeel legavit unum sextarium bladi hereditarie semel capiendum atque recipiendum ad et supra domum Joannis De Tiamont in opposito capellæ beatæ Mariæ Virginis in Lysmeel situatam



inter hæredes Joannis de Meensele et hæredes Joannis de Huys partibus ex altera, de quibus sunt litteræ scabinales.

Clerico sive scolari ex sua cognatione studenti aut scholas frequentanti, quia præfatus dominus Joannes Lardinael, sæpe dictus, canonicus atque curatus ecclesiæ Sancti Germani in Thenis, licet indignus, non potuit aut potest per se satisfacere benefactoribus suis, atque pro ipsorum animabus Deo gratias condignas et sufficientes agere, ut quod per ipsum minus perfecte actum est per suos posteros, successu temporum ac perpetuis temporibus, adimpleatur atque perficiatur, præfatus testator summopere desideravit et per præsentis desiderat ut sua ex cognatione semper unus se ad clericaturam divertat, propter Deum et in puram eleemosinam pro complemento sui studii, servatis semper conditionibus inferius annotatis, sine fraude aut dolo observatis, bonafide inferius scripta, assignavit atque legavit, inter quos voluit et per præsentis vult quod primus studens spacio sex annorum, ut infra notatur, sit Joannes Lardinael, filius Joannis Lardinael. Quibus sex annis transactis, vult quod Petrus Gilbaer, filius Petri Gilbaer, loco illius ad scholas infra scriptas aut unum ex his ponatur, et sic consequenter devoluto termino aliis perpetuis temporibus ut inferius declaratur.

Bourses.

Bona legata sunt ista quæ sequuntur :

Primo quatuor virgatas terræ inter Lysmeel et Heylesim, situatas supra viam qua itur de Lysmeel ad claustrum de Heylesim et obligantur in annuo censu sanctæ Crucis, in Leodio, novenarium.

Item, adhuc novem virgatas terræ prope viam de Wetsingen jacentes, quæ obligantur ut supra, quas terras prædictus testator emit erga Joannem Dasya, sicuti expresse patet ex litteris scabinalibus de super confectis.

Item, adhuc una petia terræ supra viam, qua itur a molendino de Heylesim versus Raedshoven non longe a via de Wetsingen continens inter sex aut septem virgatas terræ, plus aut minus, quæ sunt bona allodiata vulgariter *eygen goet*.

Item, adhuc duas petias sive partes terræ continentis unaquæ petia sive pars terræ sex virgatas, quarum una jacet supra viam, alia infra viam, qua itur ad molendinum de Heylesim superiori et sunt alodialia emptas erga Joannem Dasya.

Item, adhuc duas petias terræ juxta se invicem jacentes inter Lysmeel et Raedshoven non longe a loco vulgariter dicto Waldeler continentes simul undecim aut duodecim virgatas terræ, quarum una est allodialis, emptas etiam erga Joannem Dasya.

Item, adhuc septem virgatas prati jacentes in Lysmeel supra Joleam<sup>1</sup>, sub censu trium denariorum domino de Lysmeel emptas erga Joannem Dasya.

<sup>1</sup> *Geele*, rivière.



Item, adhuc quatuor bonaria et tres virgatas magnas jacentes in Houthem Episcopi, de quibus sunt litteræ scabinales.

Item, adhuc viginti quatuor virgatas magnas in Houthem Episcopi, emptas erga heredes Colson Cortheys, de quibus sunt litteræ scabinales.

Item, adhuc quadraginta una virgatas terræ magnas jacentes in Houthem Episcopi et prout margine anteriori præ tacti prothocolli de eadem manu conscripti habetur adhuc unum bonarium, in quatuor partibus in Houthem Episcopi.

Conditions.

Modus et tempus studendi cum conditionibus servandis. Vult enim prædictus testator quod unus ex suis proximioribus heredibus debet frequentare scholas sui loci aut vicini loci, videlicet Thenensis, Leeuwensis aut alicujus alterius loci vicini, in quo viget bonum studium particulare usque ad competentem notitiam primæ et secundæ partis. Qua habita notitia, vult quod prædictus studens prænominatus et sic secundum ordinem alii subsequentes debent mitti in aliquo studio particulari et famoso videlicet aut in Buscoducis, Davenportis aut Swollis, aut in aliquo studio universali ut in Lovanio, aut in aliquo loco, in quo viget universitas, et hoc per spatium sex annorum et non amplius. Quibus sex annis elapsis debet sumi alius, præcipue Petrus Gilbaer prænominatus et poni in scholis prædictis per spatium sex annorum et non amplius, et sic consequenter, perpetuum continuando, et semper sine dolo et fraude, semper habita notitia primæ et secundæ partis prædictæ. Quod si tempore intermedio aliquot tempus eveniret quo nullus ex proximioribus amicis esset aptus studio atque vaceret, eo vult tunc prædictus testator quod capitulum Sancti Germani oppidi Thenensis debet ordinare unum pauperem aptum tali studio ex oppido Thenensi et ponere ab hiis in aliquo præscripto spatio illorum sex annorum. Et elapsis sex annis debet ponere in locis prædictis alium, si nullus ex proximioribus hæredibus sit aptus studio. Sic tamen cum primum aliquis ex suis hæredibus fuerit aptus studio, devolutis sex annis, alius debet poni in locis et studiis prædictis. In cujus studii subsidium debet studens talis illorum sex annorum spatio tantum et non amplius apprehendere et possidere bona hereditaria in subsidium sui studii superius legata secundum modum superius dictum. Quod si, tempore illorum sex annorum, dictum et compertum fuerit ipsum studentem in loco quo istorum sex annorum spatio studere deberet, ea discolum, vagabundum aut minime studentem sed bonarum sibi legatorum, dissipatorem atque dilapidatorem, vult præfatus testator ipsum immediate, fama audita et docta, illum tunc eo privatum ab omnibus causa studii eidem legatis et quod pro tunc alius per sex annos sequentes secundum conditiones prædictas debet in loco ejusdem remitti et ad scholas poni sive in scholis collocari. Debet etenim talis sic studens singulis diebus legere, pro anima testatoris et animabus suorum amicorum : *miserere mei Deus et de profundis cum*



*antiphona, salve regina, cum versiculo : post partum, et una collecta de beata virgine.*

Deinceps propter Deum et in puram eleemosinam legavit suis amicis infra scriptis bona quæ sequuntur : et primo Henrico Lardinael, fratri suo, domum cum pertinentibus horto scilicet et aliis annexis pertinentibus ad ipsam domum; Joanni Lardinael, filio Henrici fratris sui, legavit pratum unum supra Joleam in Lysmeel jacens vulgariter dictum Sachen cum arboribus, salvo illo quod idem Joannes semel solvit et dabit fratribus carmelitis in Thenis, pro refectioe et ædificatione ecclesiæ eorumdem fratrum, viginti quatuor renenses semel. Fratri Henrico Lardinael, investito de Adorp, legavit tres renenses, de quibus sunt litteræ scabinales quos obligatur viga malona; eidem adhuc legavit lecticam suam meliorem vulgariter dictam een besloten Cootse, scrinium suum melius cum trisorio suo meliori, bibliam unam.

Adhuc legat eidem nucem unam argenteam sive argento ornatam continentem quinque unicas argenti.

Aleydi vero, filiæ Henrici Lardinael sui fratris, legavit equitem aureum, vulgariter dictum eenen Reyder, monetæ ducis Burgundiæ, valentem viginti sex denarios argenteos, dictos stuyvers, pro equite, eidem Aleydi legavit adhuc dimidium bonarium numoris, situatum in Houthem episcopi. Item, adhuc quatuor decem molevatas mensuræ Sancti Trudonis de quibus Henricus frater ejus penes se habet litteras. Isabellæ, vero sorori prædictæ Aleydis, legat unum equitem æqualem vitalis pensionis, de quo est littera scabinalis; Mariæ, filiæ Henrici Lardinael, fratris sui, legavit viginti quinque stuferos vitalis pensionis, quos obligatur dominus Joannes de Lamay et fratres sui sicuti in litteris scabinalibus de super confectis continetur, et adhuc quatuor capones hereditarii census in maristo<sup>1</sup>, de quibus est littera scabinalis; Mariæ autem Gilbaer, alias Scellens, legavit lectum unum, sargiam cum duobus linteaminibus, adhuc unam lecticam, duo auricularia, vulgariter dicta oircussens, cum uno scrinio.

Item. Adhuc legavit eidem duos renenses vitalis pensionis, quos obligatur Joannes Smits, habitans in Stock, secundum tenorem litterarum scabinalium de super confectarum. Joanni Gilbaer legavit duos Petros vitalis pensionis, quos tenetur Domicella Johanna de Bergis, de quibus est littera scabinalis. Eidem legavit unum denarium, vulgariter dictum eenen ryder, hereditarie in Houthem Episcopi quem emit erga hæredes Nicolai Corthys, de quibus Joannes Walteri in Houthem plenam atque perfectam habet notitiam. Aleydi Gilbaer, filiæ Petri Gilbaer, legavit duos florenos renenses, quos obligatur Joannes Simonis, filius Walteri et Alberti Gascalei, ut littera canit scabinalis. Eidem legavit adhuc duos florenos renenses vitalis pen-

<sup>1</sup> *Maristus, marais.*



sionis, quos obligantur Vrancho de Diest et Joannes Verbaenen, secundum tenorem litterarum scabinalium. Magdalinae Felbridde, filiae Petri Felbridde, legavit duos petros aureos, secundum tenorem litterarum scabinalium desuper confectarum, quos obligatur Godefridus Anthonii. Eidem adhuc legavit lectum unum cum una sargia, duobus lintheaminibus, cum una lectica et duobus cussinibus, vulgariter dictis *oircussens* et uno scrineo. Joanni Lardinael, filio Joannis Lardinael, praescripto, legavit decem renenses semel solvendo et adhuc breviarium integrum in tres partes propter Deum, ut oret pro eo et amicis suis. Vult etiam praedictus testator, ut praenarratum est, quod idem Joannes sit primus studens, possidens legata pro studendo, superius posita. Wansay sive Ewano Lardinael, filio Joannis Lardinael, legavit duos florenos renenses, secundum tenorem litterarum de super confectarum, quos obligatur Viga Macqua, cum suis, sicuti littera canit. Petro Gilbaer, filio Petri Gilbaer, legavit viginti florenos renenses semel solvendo, et cum hiis ponatur ad scholas, volens cum hoc quod ipse sit secundus in studio ponendus, post Joannem Lardinael, filium Joannis Lardinael, nepotem suum. Item legavit eidem breviarium unum in tribus partibus videlicet uno psalterio et duabus partibus hiemali scilicet et aestivali, et hoc si ad sacerdotium se transtulerit, cum uno decimali (?) statutis synodalibus, tali adjecta conditione quod idem Petrus non debet posse vendere nec praedicta alienare.

Item. Adhuc testator praescriptus legavit eidem Petro suam meliorem tunicam, quae tunc reperietur in domo sua, et hoc si se ad sacerdotium transtulerit, quocumque modo aut in spiritualibus aut in secularibus.

Quod si se ad sacerdotium non dederit, vult quod libri praescripti, cum tunica de super legatis, redeat proximiori amico, illi scilicet, qui se ad sacerdotium dederit. Fratri Henrico Weterbeeck ceterisque conventus cellariis in Sancto Trudone, legavit tres modios quatuor sextaria, cum dimidio duri bladi, pactus et mensurae Thenensis, vitalis pensionis, et hoc quandiu frater Henricus Wetterbeeck vixerit et non amplius, et hoc ut oret pro anima sua atque benefactoribus suis. Voluit insuper saepedictus testator quod, post satisfactionem legatorum atque debitorum suorum, si quae bona sint inventa tam mobilia, quam immobilia, superrestentia, illa legat, pro aliis, Mariae Filbridde et Mariae filiae Jacobis Scellens, distribuenda eisdem aequali portione, ab executoribus sui testamenti infra scriptis. Et in casu quo aliqua ex iis duabus decesserit, vult quod legata mobilia tantum debent cedere superstiti.

Desideravit et voluit etiam praedictus testator praesens suum testamentum deberi poni in manibus suorum executorum, ita quod ipso testatore mortuo, immediate debet fieri inventarium de omnibus suis bonis. Subjungens quod infra annum executores sui testamenti cum placuerit Dominis de capitulo debent reddere computationem de omnibus molibus in domo aut loco aliquo inventandis eidem domino perti-



mentibus. Et quia parum prodest aliquid per modum testamenti sive ordinationem testamenti condere, nisi sit aut sint qui hujusmodi ordinata et disposita exequantur, et ad finem bonam deducant, ideo sæpeditus testator omnibus melioribus via, jure, modo et forma, quibus melius et efficacius potuit, ordinavit hujusmodi testamenti sui executores honorabiles et discretos viros Henricum Lardinael, fratrem suum, Joannem Gilbaer, ejus cognatum, Balduinum Lyse, dominum Franciscum Pacis, ecclesiae sancti Germani cappellanum, perpetue ac me Libertum de Cortheys notarium infrascriptum, dans et concedens eis liberam potestatem omnia faciendi et singula quæ circa hujusmodi aut ultimæ voluntatis ordinationem sunt necessaria et expediunt. Quibus pro suis laboribus legavit ac donari voluit Henrico fratri suo unam tasseam argenteam, Balduino Lyse cochlear argenteum; Joanni Gilbaer, suo nepoti, tasseam argenteam, domino Francisco Pacis cochlear argenteum et mihi notario Liberto infrascripto cochlear argenteum; constituens tum inter præscriptos suos executores Joannem Gilbaer, nepotem suum, debitorum suorum cursorem ac monitorem sive levatorem, sic tamen quod debita exinde levata, semper debent poni atque apportari in manibus aliorum executorum, et ab iis in custodia servari, et per ipsos, ut opportunum erit, suis in locis distribuenda; servata potestate revocandi, etc. Acta sunt hæc in domo Laurenti Spaens, in camera anteriori præsentibus Henrico Motten, incola oppidi Thenensis, et Martino Spreemans, notario publico, ad prædicta rogatis et requisitis.

Et quoniam ego notarius et commissarius infrascriptus præscriptum prothocollum, scriptum, notatum de manu propria jam fati quondam magistri Liberti notarii fuisse et ubi reperi, et inveni, prout hoc idem diligenter de verbo ad verbum considerantes et inspicientes honorabiles et providi viri dominus Henricus Vergeertruden presbyter, cappellanus in dicta ecclesiae Thenensi, et Martinus Spreemans, procurator curiae Leodiensis, ipsius quondam notarii dum vixit publici notitiam habentis, et ex multiplici inspectione suarum scripturarum manum seu scripturam ejusdem quondam notarii signanter cognoscentes, quodque ad eundem quondam magistrum Libertum tamquam ad notarium publicum et legatum per utriusque sexus personas tempore vitæ et obitus ejusdem habentur recursus communiter factis, sacro sanctis mediis eorum juramentis de super me deligenter examinati et interrogati, deposuerunt tam conjunctim quam divisim et testificati sunt. Et idcirco ego notarius et commissarius infra nominandus de et supra copiatis scripturis prothocollatis præsens transumptum de super prout supra requisitus transtuli et in hanc publicam formam redegi. Acta sunt hæc in ecclesia collegiata Beati Germani Thenensis, sub anno, indicatione, mense, die, hora et Pontificatu, quibus supra, præsentibus ibidem honorabilibus et discretis viris dominis Francone de Fonte et Joanne de Græcoa, presbyteris, capel-



lanis perpetuis dictæ ecclesiæ Thenensis, testibus ad præmissa vocatis specialiter et rogatis. Principium vero commissionis de qua præfertur est tale : officialis Leodiensis fideli nostro Egidio de Vertryck publico, sacra imperiali auctoritate, nec non curiæ nostræ Leodiensis notario jurato, salutem in domine et in commissis infra scriptis fideliter agere. Cum sicuti accepimus Libertus De Corthys alias Veden, notarius dum viveret publicus, decesserit seu diem suæ vitæ clausurit extremum, certis prothocollis et originalibus super testamentariis dispositionibus seu ultimis voluntatibus non nullarum personarum ac conventionibus matrimonialibus aliisque contractibus et negotiis per me et inter diversas personas coram eodem quondam Liberto De Corthys, alias Veden, tamquam notario publico et authentica persona, factis, conditis et ordinatis, initis et conclusis, ac propria manu ejusdem scriptis aut saltem signo suo munito signatis, post se relictis quæ nondum fuerunt in publicam formam per ipsum quondam Libertum morte præventum, redacta, confecta vel conscripta, hinc est, etc. Et sic terminatur in ejus data harum nostrarum testimonio litterarum sigillo officialitatis curiæ nostræ predictæ sigillatarum et datarum sub anno a nativitate Domini millesimo quadringentesimo nonagesimo septimo, mensis novembris die vigesima secunda. Sic signatum, et quia ergo Egidius de Vertryke presbyter Leodiensis Diocesis publicus, sacra imperiali auctoritate venerabilisque curiæ Leodiensis notarius juratus, nec non in ea parte venerabilis et circumscripti viri domini officialis Leodiensis commissarius, quoniam prælibatum prothocollum sic ut præscribitur quoad testamentariam dispositionem seu ultimam voluntatem mihi notatum per prænominatum quondam notarium conscriptum prothocollum de sua propria manu non cancellatum non vitiatum fuisse et esse reperi, ac illud de verbo ad verbum cum capitali transsumpto concordare inveni, nihil addito vel mutato, quod sensum mutet aut variat intellectum, aliisque singulis præmissis, dum sic prescribit, fierent aut ageretur una cum prænominatis testibus præsens interfui, eaque sic fieri et ubi vidi et audivi, id circo hoc præsens publicum instrumentum manu alterius me aliis arduis præpedito negotiis, scriptum fideliter, exinde confeci, transumpsi et in hanc publicam formam redegi, signoque et nomine meo solitis et consuetis signavi et subscripsi, in fidem, robur et testimonium præmissorum rogatus et requisitus. Et inferius habebatur Egidius de vertrycke per copiam notarius Gerardus Godsnoven. Adhuc inferius habebatur concordantiam attestor, tamquam notarius publicus, per concilium Brabantiae admissus. Et erat signatum : J. VANDINANT, notarius, 1647. Concordantiam attestor : (Signé) L.-V. MATTHEUS, notarius.

---



Vu les arrêtés du 26 décembre 1818 (*Journal officiel*, n° 68) et 2 décembre 1823 (*Journal officiel*, n° 49);

Sur la proposition de Notre Ministre de l'intérieur,

Nous avons arrêté et arrêtons :

ARTICLE PREMIER.

La transaction conclue entre les collateurs et proviseur de la bourse fondée par le sieur J. Lardinael, et le détenteur des biens qui y sont affectés, est autorisée.

ART. 2.

Notre Ministre de l'intérieur est chargé de l'exécution du présent arrêté.

Donné à Bruxelles, le 2 avril 1836.  
(Signé) LÉOPOLD.

Par le Roi :  
Le Ministre de la justice,  
A. ERNST.

D. — Arrêté ministériel nommant un collateur.

Bruxelles, le 1<sup>er</sup> mars 1842.

LE MINISTRE DE LA JUSTICE,

Vu l'arrêté de rétablissement de la fondation de bourse, créée par le chanoine Lardinael, en date du 18 mars 1834, désignant pour administrateurs-collateurs le curé de l'église de Saint-Germain à Tirlemont et le plus proche parent du fondateur;

Vu l'avis de la commission consultative pour les affaires relatives aux fondations de bourses, en date du 21 février dernier;

Vu l'arrêté royal du 2 décembre 1823 (*Journal officiel*, n° 49),

Arrête :

ARTICLE PREMIER.

M. le curé temporaire de l'église de Notre-Dame, à Tirlemont, est nommé troisième administrateur-collateur de la fondation de Lardinael.

ART. 2.

Une expédition du présent arrêté sera adressée à M. le gouverneur du Brabant, chargé d'en assurer l'exécution.

Le Ministre,  
VAN VOLXEM FILS.



**E. — Arrêté royal du 22 octobre 1865, remettant la gestion de la fondation à la Commission des bourses du Brabant. (Voir page 7.)**

**F. — État des biens de la fondation Jean Lardinael au 31 décembre 1888.**

**I. — IMMEUBLES. — Néant.**

**II. — RENTES, OBLIGATIONS, FONDS PUBLICS.**

| NATURE DES TITRES<br>ET DÉBITEURS. | HYPOTHÈQUE. | CAPITAUX. | TAUX             | MONTANT       |
|------------------------------------|-------------|-----------|------------------|---------------|
|                                    |             |           | DE<br>L'INTÉRÊT. | DU<br>REVENU. |
|                                    |             | Fr. C.    |                  | Fr. C.        |
| Crédit communal. . . . .           | "           | 1,400 00  | 4 1/2 p. c.      | 63 00         |
| État belge. . . . .                | "           | 800 00    | 2 1/2 p. c.      | 20 00         |
| Id. . . . .                        | "           | 15,000 00 | 3 p. c.          | 450 00        |
| Total. . .                         | "           | "         | "                | 533 00        |

**III. — CHARGES DE LA FONDATION**

en dehors du paiement des bourses, du denier de recette et des frais ordinaires d'administration. —  
Aucune.

Certifié véritable :

Bruxelles, le 22 mai 1889.

La Commission provinciale des fondations de bourses d'étude :

Le Secrétaire,  
BARBIAUX.

Le Président,  
CH. BECKERS.